

Fjärde december

Doris vaknade på onsdagsmorgonen med ett diffust minne av en dröm. Det var som en suddig bild längst bak i hennes medvetande. Hon kunde inte riktigt fånga den, hur mycket hon än försökte. Hon låg kvar i sängen en stund och funderade. Mei hade rullat ihop sig vid hennes fötter och spann mjukt, helt obekymrad om Doris tankar.

"Varför känns drömmar så verkliga när man är mitt i dem," tänkte Doris, *"men när man vaknar är de bara som bleka kopior?"* Hon insåg att detta kanske hade något att göra med skillnaden mellan intryck och idéer – något hon funderat mycket över de senaste dagarna. Intrycken i drömmen hade känts så levande och starka, men nu när hon var vaken hade de bleknat till nästan ingenting. Idén om drömmen fanns kvar, men den saknade livligheten.

Senare under dagen, när Doris kom till bildsalen, märkte hon att hon såg fram emot att få måla. Läraren, Marie, uppmuntrade klassen att skapa något personligt – något som betydde mycket för dem. Doris funderade en stund och bestämde sig för att måla Snusmumriken, den fria, eftertänksamma och kloka figuren från Muminböckerna.

När Doris var liten hade hon haft en tavla med Snusmumriken i sitt rum, och hon hade ofta tänkt att han påminde om hennes pappa. Snusmumriken verkade alltid veta vad han ville, han var lugn och fri, och ibland kunde han också kännas lite frånvarande – precis som pappa. Doris började skissa försiktigt med blyerts och fyllde sedan i med akvarellfärger. När hon målade den gröna kappan och den lilla hatten mindes hon hur hon som barn hade trott att Snusmumriken var en riktig person, någon som kunde dyka upp i skogen om hon bara letade tillräckligt noga.

"Det är lustigt," tänkte Doris medan hon målade, *"hur ett minne kan kännas så verkligt, som om det fortfarande finns där, medan fantasin alltid känns lite svagare."*

Medan Doris fyllde i den gröna kappan med flera nyanser av grönt reflekterade hon över hur olika typer av idéer kändes i hennes sinne. Minnet av Snusmumriken som hängde på väggen i hennes barndomsrum var nästan lika starkt som om hon såg tavlan framför sig. Hon kunde till

och med känna lukten av färgen som hade börjat flagna lite i kanterna. Det var en livlighet i minnet som nästan gjorde det till ett nytt intryck.

Men när hon försökte föreställa sig något helt nytt – som en rosa elefant med vingar – kändes det blekare, mindre verkligt. Fantasin verkade alltid vara mindre livlig än minnet, som om den bara lånade fragment av vad hon redan visste. Men samtidigt var det något fantastiskt med fantasin. Det var genom den hon kunde kombinera saker och skapa något nytt, som att göra Snusmumrikens hatt ännu grönnare än hon mindes den, eller ge honom ett leende som såg klokare ut än på den gamla tavlan.

"Kanske är det så," tänkte Doris, "att minnet är som en spegel av det som har varit, medan fantasin är en lins som låter oss se vad som kan bli."

På vägen hem från skolan passerade Doris en skylt med ett foto på en resa till Bali. Bilden föreställde en vit sandstrand och en klarblå himmel, och det fick henne att tänka på sin egen resa dit med pappa för några år sedan. Hon mindes hur luften hade känts fuktig och varm mot huden och hur hon hade älskat att gå barfota på stranden. Minnet var så starkt att hon nästan kunde känna det igen.

Men när hon försökte föreställa sig att resa tillbaka till Bali, kändes det annorlunda. Fantasin kunde inte återskapa den där känslan helt och hållet. *"Minnet är som ett starkt ljus," funderade hon, "medan fantasin är mer som en lampa med svagare batterier."*

Doris insåg också att fantasin var viktig på ett annat sätt. Utan fantasin skulle vi inte kunna tänka oss saker som inte finns än – som framtida resor eller nya upplevelser. Fantasin kanske inte var lika livlig som minnet, men den öppnade dörrar till möjligheter.

Hemma satte sig Doris vid sitt skrivbord och tittade på sin målning. Snusmumriken såg nästan levande ut, som om han tittade tillbaka på henne med sina kloka ögon. Hon log. *"Det här är kanske inte precis som jag minns honom," tänkte hon, "men det är min version av honom nu."*

Hon tog fram sina NO-läxor och läste om solsystemet. Hon tänkte på hur mycket av vetenskapen som började som fantasi – som tanken på att resa till månen eller hitta liv på andra planeter. Det slog henne att även om fantasin ofta var blekare än minnet, var den lika viktig för att förstå världen. *"Kanske är det inte så viktigt att fantasin är svagare," tänkte*

hon, *"den hjälper oss att se vad som skulle kunna vara, inte bara vad som är."*

När Doris till slut släckte lampan och lade sig för att sova, var bilden av Snusmumriken fortfarande tydlig i hennes sinne. Hon föreställde sig att han satt vid en lägereld i skogen, tittade på henne och sa: *"Bra jobbat idag."*